

ČESKÁ
INFORMAČNÍ
AGENTURA
ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ

www.cenia.cz

20 let vývoje procesu posuzování vlivů na životní prostředí v České republice

Mgr. Lucie Vravníková

-Termín E.I.A. poprvé v roce **1969 v USA** v zákoně o národní politice v oblasti životního prostředí (**NEPA – the National Environment Policy Act**)

- zásadní obrat v legislativě životního prostředí - poprvé musel původce činnosti prokázat, že neovlivní podstatně životní prostředí, a to ve zpracovaném stanovisku o dopadech na životní prostředí (EIS – Environmental Impact Statement)
- celý proces EIA byl dále odborně i legislativně usměrňován a v současné době má většina států svou vlastní proceduru EIA

-V roce **1985** vydána směrnice Rady č. **85/337/EEC „O posuzování vlivů určitých veřejných a soukromých projektů na životní prostředí“**

-tzv. **ESPOO konvence** - konvence Evropské hospodářské komise OSN „**O hodnocení vlivů na životní prostředí přesahujících státní hranice**“. Česká republika k ní přistoupila v roce **1991**.

Realizace požadavků vyplývajících z Úmluvy se projevila v rámci:

- zákona č. 17/1992 Sb. o životním prostředí
- zákona ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Potřeba evidence posuzovaných záměrů – vymyšlen systém kódování posuzovaných záměrů:

-ministerské: XXX

–okresy: na začátku písmeno Q a odlišovaly se podle espézetek (př. Děčín - QDC, Frýdek-Místek - QFM)

Vytvoření **první databáze posuzování vlivů na životní prostředí** Českým ekologickým ústavem, která byla zveřejněna na internetu

PŘEHLED DOTAZU EIA						
nový dotaz připravené dotazy náspěva úvodní stránka						
výstupní údaje		vybrat	1. kód aktivity 2. příslušný orgán 3. název aktivity 4. zařazení aktivity 5. datum oznámení 6. datum stanoviska			
kritéria výběru:			zahrnout pouze aktivity s vybranými hodnotami údajů			
název aktivity	vybrat	všechny				
zařazení aktivity	vybrat	všechny				
oznamovatel	vybrat	všechny				
datum oznámení	vybrat	všechny				
příslušný orgán	vybrat	všechny				
datum stanoviska	vybrat	všechny				
dokumentář	vybrat	všechny				
posoudkář	vybrat	všechny				
PROVÉST DOTAZ						
VÝSLEDEK DOTAZU SESTAVENÉHO PODLE ZADANÝCH PODMÍNEK						
kód aktivity	příslušný orgán	název aktivity	zařazení aktivity	datum oznámení	datum stanoviska	
1X0074	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Přeložka silnice I/19 Všechnov - Náchod	I/7.1	9.6.1993	16.12.1993	
1X0078	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Zařízení pro tepelné zpracování odpadů INFOMAX Č. Budějovice	I/6.5	23.6.1993	7.4.1994	
1X0080	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Elektrické vedení VN 110 kV Dazov - Větrná	I/3.1	10.8.1993	27.4.1994	
1X0101	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Přeložka silnice I/3 a MUK s ČD Málkovice	I/7.1	2.9.1993	neuvedeno	
1X0102	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Přeložka silnice I/23s mostem ev.č. 23-007 Židova strouha	I/7.1	26.8.1993	neuvedeno	
1X0103	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Přeložka silnice I/3 Netřebice - Kaplice	I/7.1	2.9.1993	neuvedeno	
1X0133	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Silnice I/4 v úseku Strážný - N. Houlbá	I/7.1	13.1.1994	11.1.1995	
1X0136	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Silnice I/4 v úseku Nová Houlbá - Vimperk	I/7.1	13.1.1994	11.1.1995	
1X0231	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Spadovna Přácnov T.L.O. s.r.o. Přácnov	I/6.5	15.7.1994	neuvedeno	
1X0232	IXX - ÚO MŽP pro českobuděj. obl.	Silnice I/4 Strakonice-Vimperk	I/7.1	28.11.1994	20.6.1996	
záznamy: 1..10 (z vybraných 2498) zobrazit 11..20 po 10						

Srovnání zákona č. 244/1992 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb.

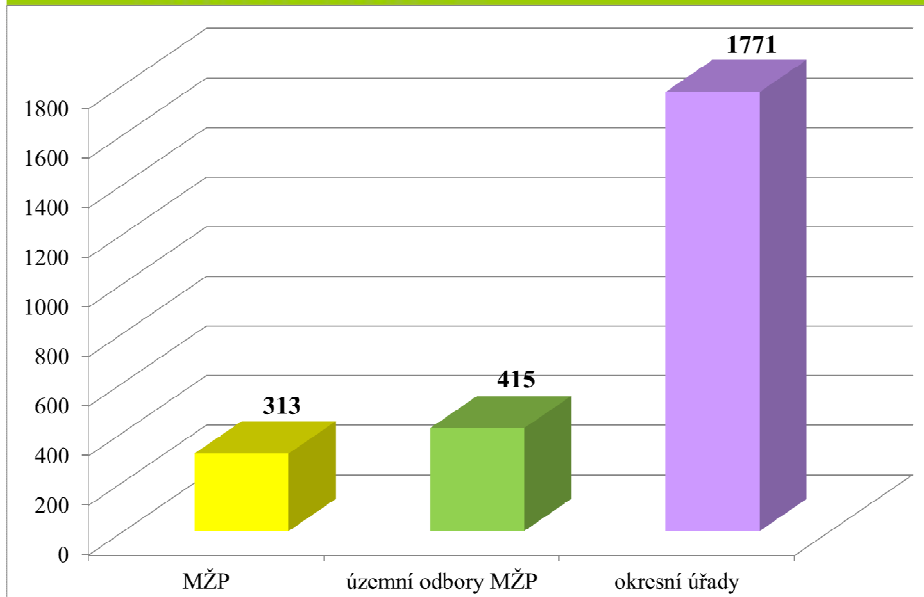
Zákon č. 244/1992 Sb.

- proces končil vždy stanoviskem
- platnost stanoviska nebyla omezena
- zavádí pojem koncepce
- není zahrnuto hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000
- autorizované osoby zpracovávají dokumentaci a posudek
- nezná posuzování podlimitních záměrů

Zákon č. 100/2001 Sb.

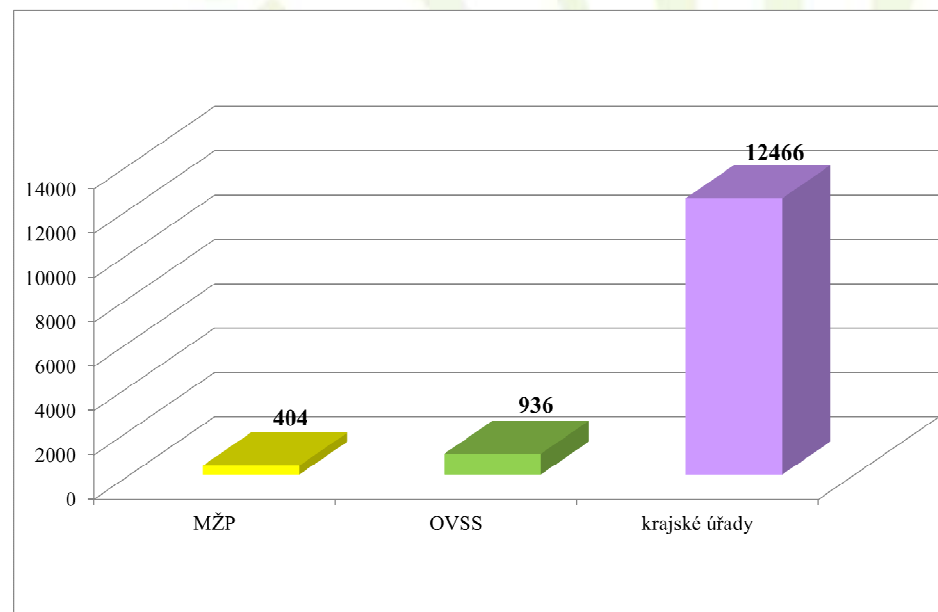
- proces končí buď ZŘ nebo stanoviskem
- platnost stanoviska omezena - původně 2, potom 5 let
- od 2004 strategické posuzování na úrovni koncepcí, ÚPD VÚC a územních plánů
- zavádí hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000
- autorizované osoby zpracovávají kromě dokumentace a posudku i oznámení
- zahrnuje posuzování podlimitních záměrů

Srovnání počtu posuzovaných záměrů podle příslušných úřadů

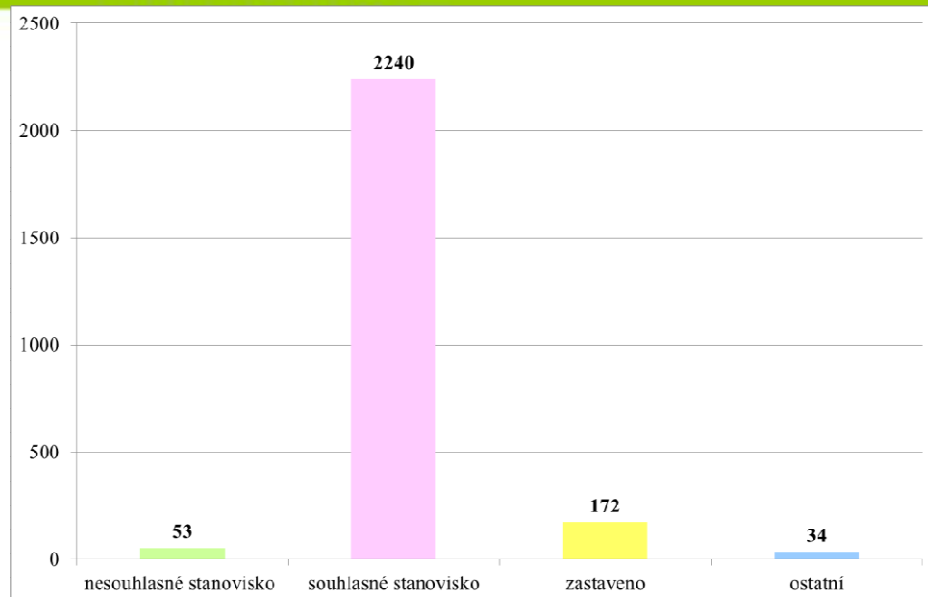

Podle zákona č. 244/1992 Sb.
Celkem posouzeno **2499** záměrů

Podle zákona č. 100/2001 Sb.
Celkem posouzeno **13 437** záměrů

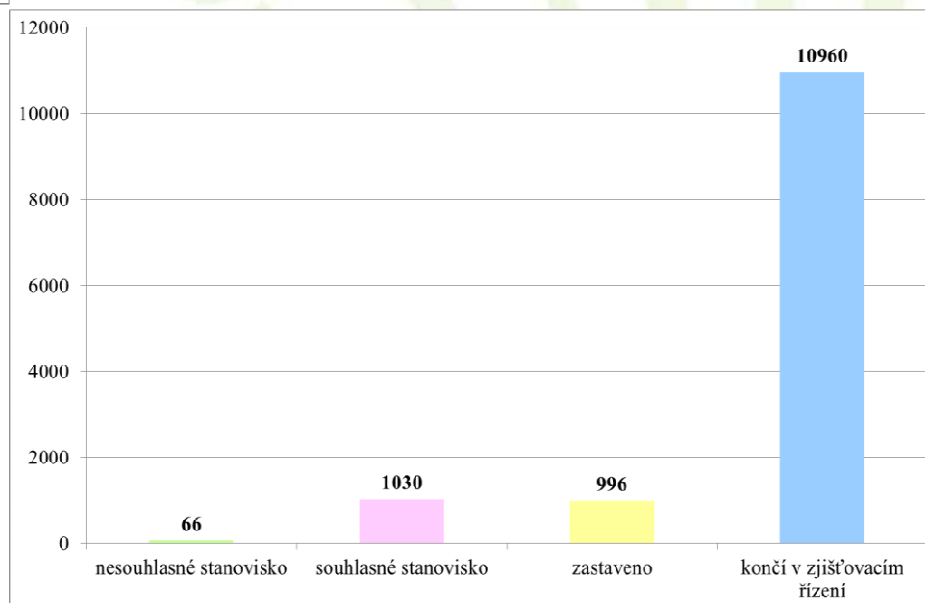

Srovnání podle výsledku posuzování

Podle zákona č. 244/1992 Sb.

Podle zákona č. 100/2001 Sb.

- Podle zákona č. 244/1992 Sb. posuzovány záměry do 31. 12. 2001.
- Od 1. 1. 2002 vstoupil v platnost zákon č. 100/2001 Sb.

Informační systém musel být doplněn o pole pro vkládání dokumentů.
Úřady podle nového zákona totiž musely zveřejňovat na internetu všechny informace k posuzovaným záměrům.

Kódy:

- pro jednotlivé kraje začínaly zkratkou kraje a pořadovým číslem
- pro odbory výkonu státní správy začínaly zkratkou OVSS 1-9 a pořadovým číslem
- pro ministerstvo začínaly zkratkou MZP a pořadovým číslem

Souhrnná informace o právě vybraném záměru

Kód záměru:	MZP001
Název záměru:	Rekonstrukce výroby ftalanhydridu
Umístění:	kraj Zlínský, okres Vsetín, obec Lešná, k.ú. Mstěnovice
Stav:	Dokumentace
Poslední změna:	31.5.2002 15:53:00

[Oznámení](#) | [Zjišťovací řízení](#) | [Dotčené...](#) | [Dokumentace](#) | [Posudek](#) | [Veřejné projednání](#) | [Stanovisko](#) | [Mezistátní EIA](#)

Došlo-li k ukončení záměru z jiných důvodů, přiložte soubor s důvody ukončení. (Mění stav na "Ukončeno z jiných důvodů")

Důvody ukončení:

Vyberte soubor:

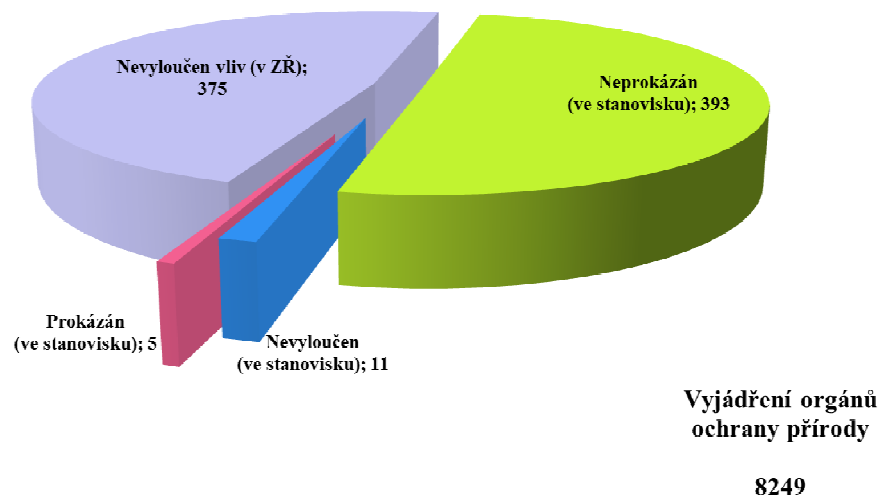
- Po 1. 5. 2004 novela zákona č. 93/2004 Sb.:
 - součástí zákona č. 100/2001 Sb. stalo posuzování koncepcí
- Vznik informačního systému SEA a v něm evidence:
 - Koncepcí
 - územně plánovacích dokumentací velkých územních celků (ÚPD VÚC)
 - územních plánů
- Po 1. 1. 2007 novela č. 186/2006 Sb.:
 - přestaly se posuzovat ÚPD VÚC a byly nahrazeny Zásadami územního rozvoje
 - posuzování územních plánů přešlo z velké části pod režim stavebního zákona.
- Od roku 2013 novela stavebního zákona č. 350/2012 Sb. – nové záložky v IS:
 - UP
 - ZUP
 - PUR

Informační systém SEA	
Nabídka Posuzování koncepcí Posuzování územních plánů Posuzování ÚPD VÚC Meziúzemní posuzování Autorizované osoby Legislativa a výkazy Pokyny a sdělení Přehled posuzovatelů koncepcí Přihlášení do systému	Posuzování koncepcí Hledat: Počet na stránku: 15 Řadit podle: Omezit na: Zobrazit Nalezeno 8 záznamů Strategický plán rozvoje statutárního města Ostrava Kód koncepce: MSK001K Příslušný úřad: Krajský úřad Moravskoslezského kraje Stav: 3 - Podléhá dalšímu posuzování (18.2.2005 8:43:50) Koncept snižování emisí a imisí Zlínský kraj Kód koncepce: MZP006K Příslušný úřad: Ministerstvo životního prostředí Stav: 1 - Oznámení (17.2.2005 11:29:15) Dopravní politika České republiky pro léta 2005 - 2013 Kód koncepce: MZP005K Příslušný úřad: Ministerstvo životního prostředí Stav: 1 - Oznámení (17.2.2005 6:55:49) Plán odpadového hospodářství hl. m. Prahy Kód koncepce: MZP002K Příslušný úřad: Ministerstvo životního prostředí Stav: 4 - Návrh koncepce (16.2.2005 11:37:25) Přestavba železničního uzlu Brno Kód koncepce: JHM001K Příslušný úřad: Krajský úřad Jihomoravského kraje Stav: 6 - Stanovisko (17.1.2005 11:17:18) Plán odpadového hospodářství Středočeského kraje Kód koncepce: MZP001K Příslušný úřad: Ministerstvo životního prostředí Stav: 6 - Stanovisko (13.12.2004 12:14:53) Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy Kód koncepce: MZP004K Příslušný úřad: Ministerstvo životního prostředí Stav: 3 - Podléhá dalšímu posuzování (24.11.2004 15:23:06) Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje Kód koncepce: MZP003K Příslušný úřad: Ministerstvo životního prostředí Stav: 3 - Podléhá dalšímu posuzování (27.10.2004 11:43:12)

Od roku 2004 byla zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. (§ 45i) stanovena povinnost posuzovat záměry také z hlediska hodnocení dopadů na lokality soustavy Natura 2000 (tj. na evropsky významné lokality a ptačí území).

IS se rozšířil o **seznam evropsky významných lokalit a ptačích oblastí**. Zároveň byl doplněn o **seznam autorizovaných osob pro hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000**.

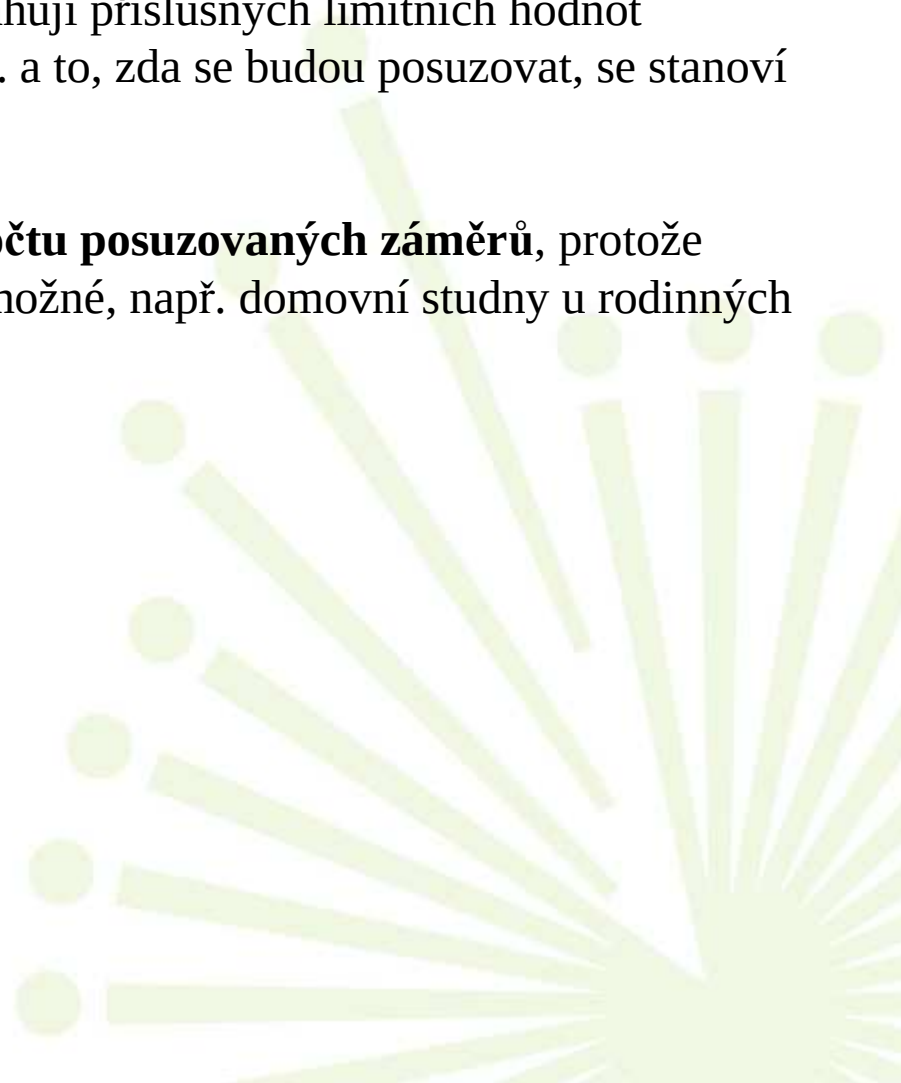
IS v současné době eviduje **44 autorizovaných osob s platnou autorizací** a udržuje historii všech osob, které autorizaci vlastnily dříve.

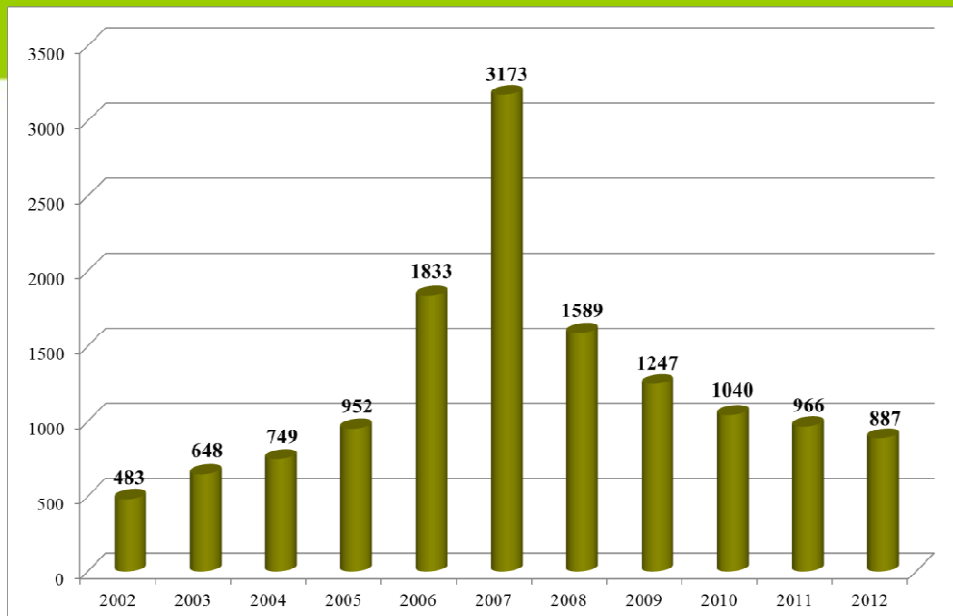

Počty obdržených vyjádření orgánů ochrany přírody do konce roku 2012

Dne 27. 4. 2006 vstoupila v platnost novela č. **163/2006 Sb.**, která zahájila **posuzování tzv. podlimitních záměrů**. Tyto záměry nedosahují příslušných limitních hodnot uvedených v příloze č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. a to, zda se budou posuzovat, se stanoví teprve ve zjišťovacím řízení.

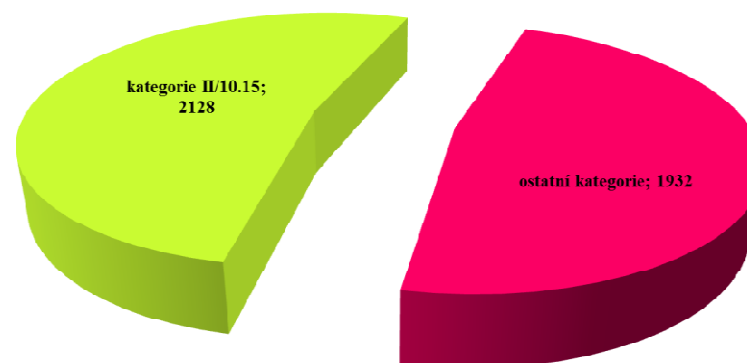
V praxi to znamenalo **mimořádné navýšení počtu posuzovaných záměrů**, protože příslušné úřady posuzovaly téměř vše, co bylo možné, např. domovní studny u rodinných domů nebo krbová kamna.

Počty oznámených záměrů 2002 – 2012:
nárůst v době platnosti novely: 27. 4. 2006 do 22. 8. 2007

Odvětvové členění záměrů v období od 27. 4. 2006
do 22. 8. 2007

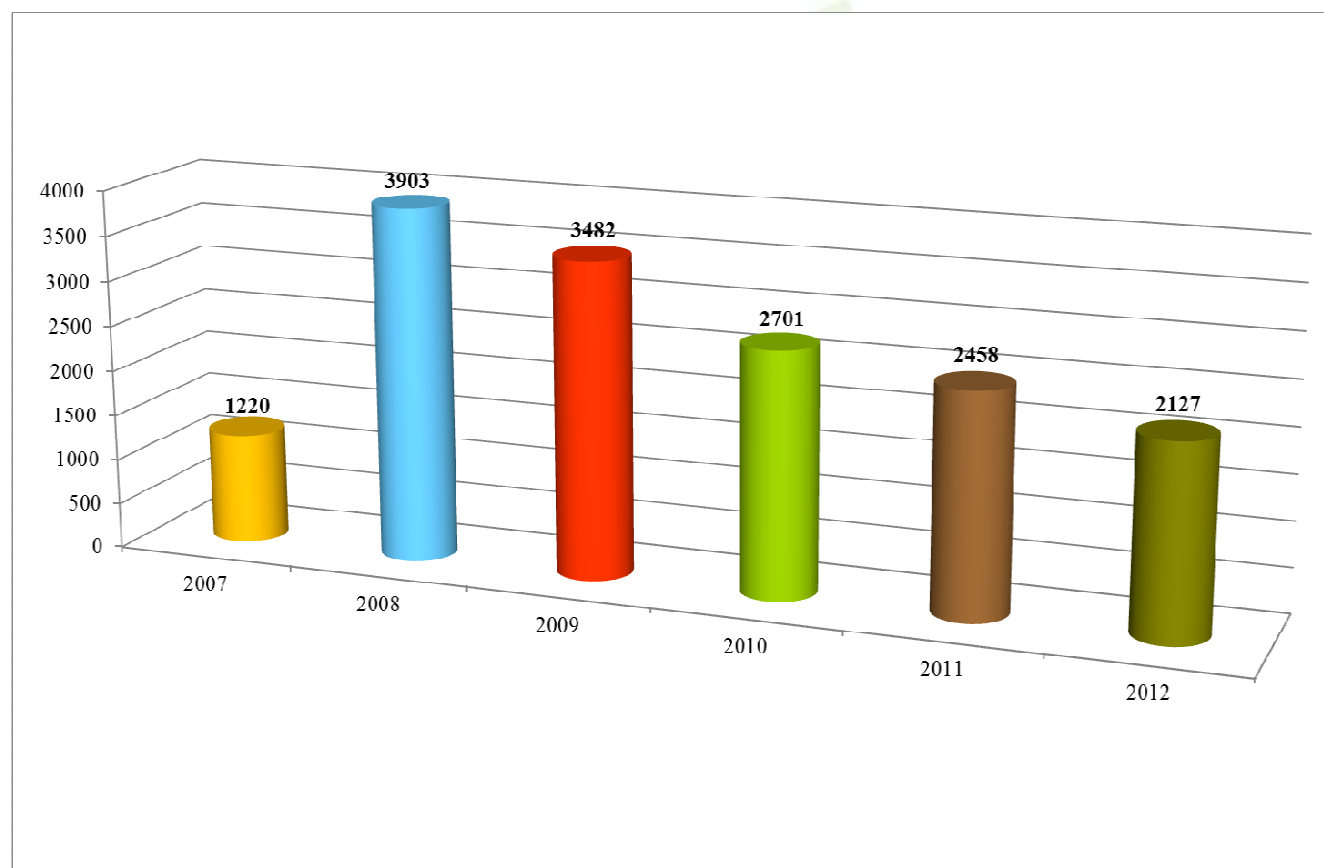

Tato praxe posuzování skončila novelou zákona č. 216/2007 Sb.:

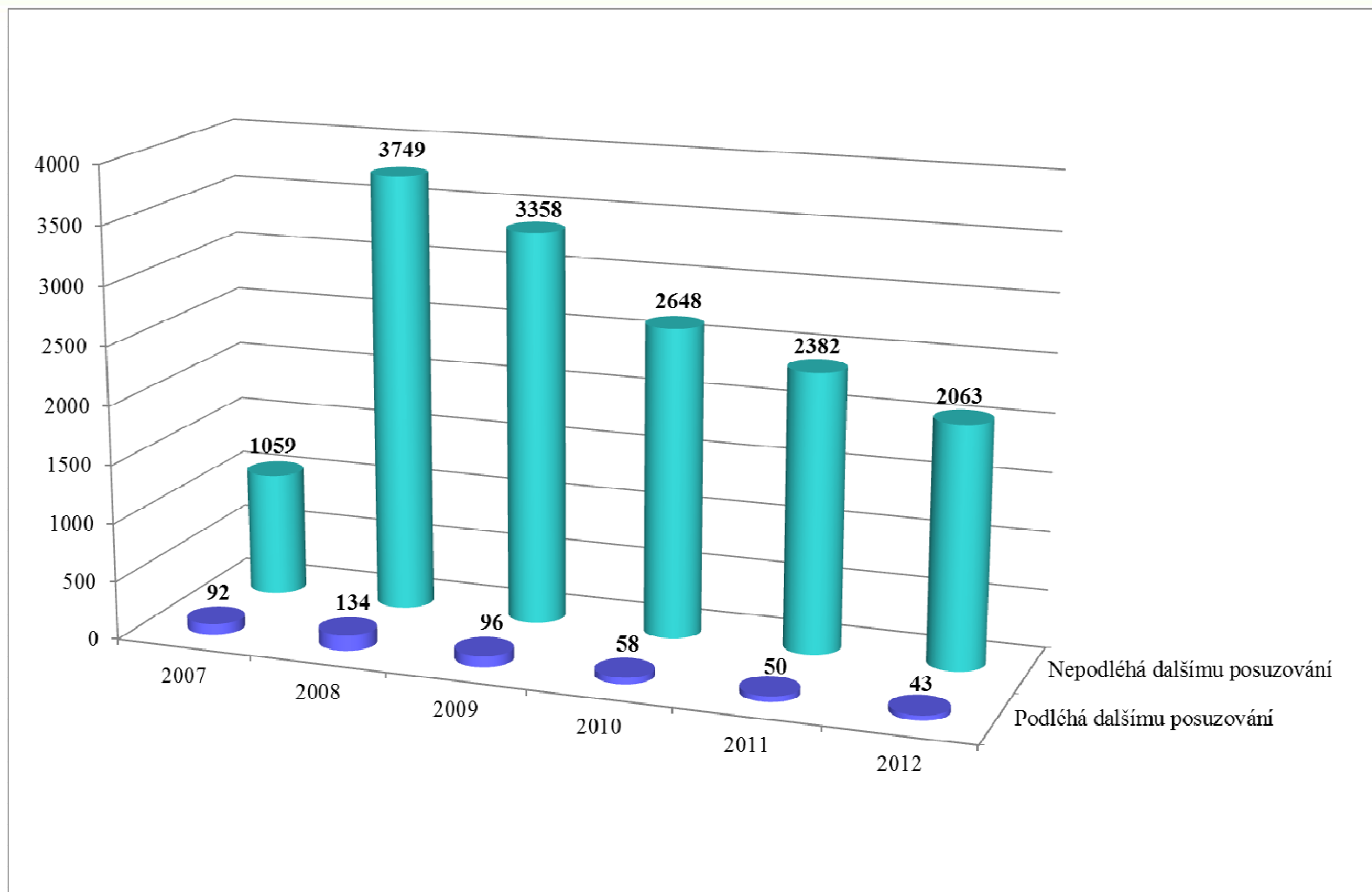
- zrušení bodu II/10.15
- Příloha č. 3a k zákonu č. 100/2001 Sb. – zvláštní režim posuzování podlimitních záměrů

V IS byla pro posuzování podlimitních záměrů vymezena samostatná záložka.

K 31. 12. 2012 jich v ní bylo evidováno již **15 891**.

Počty oznámených podlimitních záměrů od 22. 8. 2007 do 31. 12. 2012

Výsledky procesu posuzování podlimitních záměrů od 22. 8. 2007 do 31. 12. 2012

- V době, kdy začal platit zákon č. 244/1992 Sb., nebyl nikdo vyškolen k vypracování dokumentací a posudků. V té době se tím zabývalo pouze několik firem.
- Teprve **Český ekologický ústav** začal **školit autorizované osoby** a **organizovat zkoušky odborné způsobilosti**. V současné době organizaci zkoušek zabezpečuje **CENIA**.
- Rozdíly v oblasti autorizovaných osob v obou zákonech:
 - podle § 6 zákona č. 244/1992 Sb. zpracovávaly autorizované osoby pouze dokumentaci a posudek,
 - podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb. mohou zpracovávat také oznámení. Oznámení přitom nemusí zpracovávat autorizovaná osoba.
- Současný IS vede seznam autorizovaných osob, přičemž udržuje, stejně jako u naturových osob, jejich historii.
- V současné době je **315 autorizovaných osob s platnou autorizací**.

- proces EIA je **čím dál náročnější administrativní procedura**, která zatěžuje úředníky, kteří vykonávají funkci příslušných úřadů a klade **stále vyšší požadavky na aktualizaci informačního systému**.
- **posuzování zejména podlimitních záměrů přináší jen malý efekt** z hlediska ochrany životního prostředí.
- **IS nemá vazbu na další navazující řízení** a další osud posuzovaných záměrů a koncepcí. Proto je poměrně **problematické zjistit, kdy a zda vůbec byly záměry či koncepce realizovány**.
- procesem EIA je **zmapována a odborně posouzena veškerá činnost s možným vlivem na ŽP**. K tomu pak napomáhá tak **mimořádně komplexní nástroj**, kterým informační systém je.